

STEP BACK
START
AGAIN

PSYKOLOGFAGLIGHEDEN SKAL GENTÆNKES

Psykologarbejde er det arbejde, en psykolog udfører, uanset hvilken overskrift der står på jobfunktionen. Det er den indstilling, vi skal møde arbejdsmarkedet med.

Når flere og flere psykologer kommer ud på arbejdsmarkedet i de kommende år, giver det mulighed for at sætte psykologfagligheden i spil på nye og anderledes måder. Samtidig bliver det en nødvendighed, at nogle træder nye stier i forhold til at bringe psykologfagligheden ind på nye markeder. Ellers risikerer vi, at den øgede produktion af cand.psych. fører til øget arbejdsløshed i stedet for at føre til mere værdi for borgerne og velfærdssamfundet.

Er det barsk at stille det sådan op? For nogle vil det være det.

En gentænkning af den professionelle identitet er nemlig ikke uden omkostninger. For mange er det forbundet med eftertanke og bekymring, fordi man ikke kan få øje på, hvordan man skal positionere sig på ny – selv om lysten måske er der.

Som psykolog er man del af en stærk profession, og det betyder noget. Psykologprofessionen er ikke bare et arbejde, men et vigtigt aspekt af den enkeltes identitet. Professionen har betydning for psykologers møde med arbejdsmarkedet. Men også for de forventninger og krav, man som medlem stiller til sin forening.

Netop det er et af de vigtige budskaber, som foreningens igangværende undersøgelse om medlemsservice bringer med sig – en undersøgelse, der har pågået siden årsskiftet. For den enkelte psykolog kan det gøre ondt at høre om arbejdsgivere, som taler om besværlige eller dyre psykologmedarbejdere. For det handler jo ikke om at være kontrær, når psykologmedarbejderen stiller krav og råber vagt i gevær. Men i stedet om en stræben efter den bedste løsning med fokus på den menneskelige faktor.

At definere sig selv

Vi må gå med forsigtige skridt, når vi taler om en gentænkning af psykologfagligheden. Vi sigter selvfølgelig *ikke* til en nedrangering af fagligheden, som psykologer anser for at være uantastelig. Snarere til en udvidet sans for kreativitet og pragmatisme.

For mange medlemmer er det allerede hverdag. De er i fuld gang med at arbejde i stillinger, hvor der ikke står ”psykolog” i overskriften på ansættelseskontrakten, eller hvor arbejdet ikke altid kan bestemmes som ”psykologfagligt”. De er i gang med at gøre sig erfaringer med opgaven som pionerer og oplever, at det er spændende at opdage nyt land – selv om det ikke altid er dans på roser.

Det er besværligt hele tiden at skulle definere sig selv og kæmpe for sin berettigelse i forhold til kolleger og ledere, der har en anden faglig baggrund. Hele tiden at skulle gøre sig fortjent til, at de andre gerne vil bruge os, i stedet for alle de andre faggrupper, der gerne

byder ind på opgaverne. Svært at tune så meget ind på de andres forståelse af verden, at man kan tilbyde en psykologfaglig løsning af de problemer, de står i.

Behovet for at gentænke professionen er en retningspil, vi også kan udlede af arbejdet i Psykologkampagnen i det seneste halve år. Vi har analyseret nogle af de fremtidige arbejdsområder for psykologer og talt med både ansatte psykologer og beslutningstagere på arbejdsgiverside. Tendensen er klar: Psykologer bliver der brug for, også i fremtiden, men de skal blive bedre til at byde ind med deres faglighed, når det gælder de overordnede opgaver. Nogle (mange!) psykologer vil stadig skulle praktisere psykologien direkte med en borger/klient, men behovet bliver større for at bringe psykologisk viden ind i andre faggruppers arbejde og samarbejde.

En rigtig psykolog

De nye tendenser stiller andre krav til vores selvopfattelse som psykologer. En ”rigtig psykolog” var førhen en, der løste ”psykologfaglige opgaver”. I fremtiden skal vi vænne os til, at en rigtig psykolog bruger sin faglighed til at løse opgaver af mange forskellige slags. Det har betydning for, hvordan vi tænker om både job og uddannelse, og for hvad vores stands forening, Dansk Psykolog Forening, skal gøre for at bakke os op.

Og hvad tænker vi – du! – så om det?

En facitliste er nok ønskværdig for den enkelte, som står med udfordringen af at skulle argumentere for sin faglighed. Men strøm-

linede svar er næppe realistiske i en verden i forandring. I stedet skal vi bruge hinanden og foreningen til at udveksle erfaringer og udvikle vores faglighed.

Den igangværende medlemsundersøgelse viser, at der er et stort behov for udviklingsrum. Vi har lært, at eksisterende fællesskaber med fordel kan synliggøres, så langt flere medlemmer dels kan finde dem, dels forhåbentlig bliver interesseret i dem. Men også, at mange medlemmer efterlyser mere end det, de finder i Dansk Psykolog Forening i dag.

Der kaldes på flere ad hoc-baserede faglige fora, som passer ind i en travl hverdag, og flere arbejdsmarkedsrettede kurser. Foreningen er på vej, som det også kan ses af tematikken på Årsmødet 1. juni 2015. Her vil der blive lejlighed til at debattere, blandt andet hvordan man skaber faglig gennemslagskraft i en tværfaglig dagligdag uden psykologkolleger, og hvordan man holder sig ajour med faget, både ny forskning, aktuelle projekter, diagnostiske færdigheder og metodeudvikling.

Den stærke psykologidentitet vil med garanti være repræsenteret. Det er sikkert og vist, at netop Årsmødet er stedet, hvor der vil være dialog om den og om, hvordan og hvorvidt den skal gentænkes. ■

*Monica Lorenzo Pugholm, antropolog, projektleder for
Projekt Medlemsservice*

*Line Fleckenstein Andersen, psykolog, projektleder for
Psykologkampagnen*